

OPENBAAR MINISTERIE

IN CIJFERS

Het Openbaar Ministerie (OM) is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en andere bij wet vastgestelde taken. Het OM is de enige instantie in Nederland die verdachten voor de strafrechter kan brengen.

De hoofdtaak van het Openbaar Ministerie is te verdelen in drie kleinere:

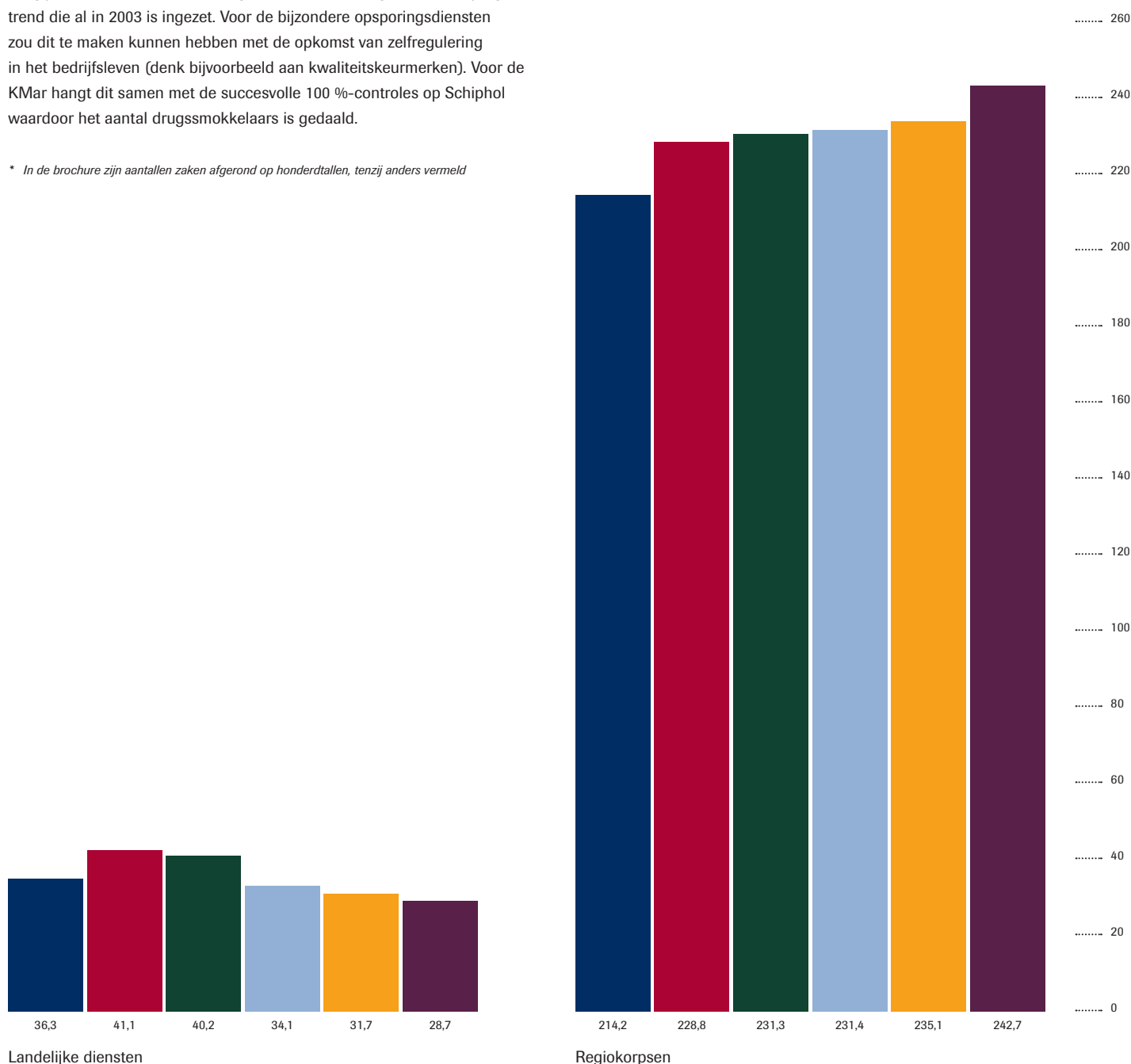
- de *opsporing* van strafbare feiten; het OM heeft de eindverantwoordelijkheid voor de rechtmatige opsporing van strafbare feiten door de politie.
- de *vervolging* van strafbare feiten; het OM kan besluiten een zaak voor de rechter te brengen, een transactie aan te bieden of niet te vervolgen (te seponeren).
- de *executie* van straffen; het OM houdt toezicht op de uitvoering van straffen en maatregelen opgelegd door rechters én op de uitvoering van transacties aangeboden door het OM. Boetes moeten worden betaald, gevangenisstraffen uitgezeten, maatregelen nageleefd en taakstraffen goed uitgevoerd.

Samen met de Rechtspraak vormt het OM de rechterlijke macht.

In 2007 heeft het OM 271.400 * rechtbankzaken in behandeling genomen. Dat betekent een stijging van 1,7 % in vergelijking met 2006. Dit komt met name doordat regionale politiekorpsen in 2007 meer verdachten hebben aangehouden (+ 3,2 % ten opzichte van 2006). In vergelijking met 2002 is er sprake van een toename van 8,4 %. Het is aannemelijk dat de prestatieafspraken met de korpsen de instroom vanuit de regiopolitie stimuleren.

De landelijk opererende opsporingsdiensten – waaronder de bijzondere opsporingsdiensten en de Koninklijke Marechaussee (KMar) – hebben vorig jaar minder verdachten aangeleverd. Deze daling is een meerjarige trend die al in 2003 is ingezet. Voor de bijzondere opsporingsdiensten zou dit te maken kunnen hebben met de opkomst van zelfregulering in het bedrijfsleven (denk bijvoorbeeld aan kwaliteitskeurmerken). Voor de KMar hangt dit samen met de succesvolle 100 %-controles op Schiphol waardoor het aantal drugsmokkelaars is gedaald.

* In de brochure zijn aantallen zaken afgerond op honderdtallen, tenzij anders vermeld

Instroom rechtbankzaken (x 1.000)

■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

De instroom van geweldsdelicten (inclusief seksueel geweld) is toegenomen van 54.500 in 2006 naar 58.600 in 2007 (+ 7,5 %). Deze groei is met name terug te vinden in de subcategorieën 'mishandeling' (+ 8,7 %; van 34.100 naar 37.100), 'diefstal met geweld' (+ 5,0 %; van 4.300 naar 4.500) en 'bedreiging' (+ 4,1 %; van 15.700 naar 16.300). Het aantal gevallen van 'moord en doodslag' daalde met 5,0 % (van 2.800 naar 2.700). Het overgrote deel hiervan betreft overigens pogingen. Het aantal 'zedendelicten' nam af met 6,1 % (van 3.600 naar 3.400).

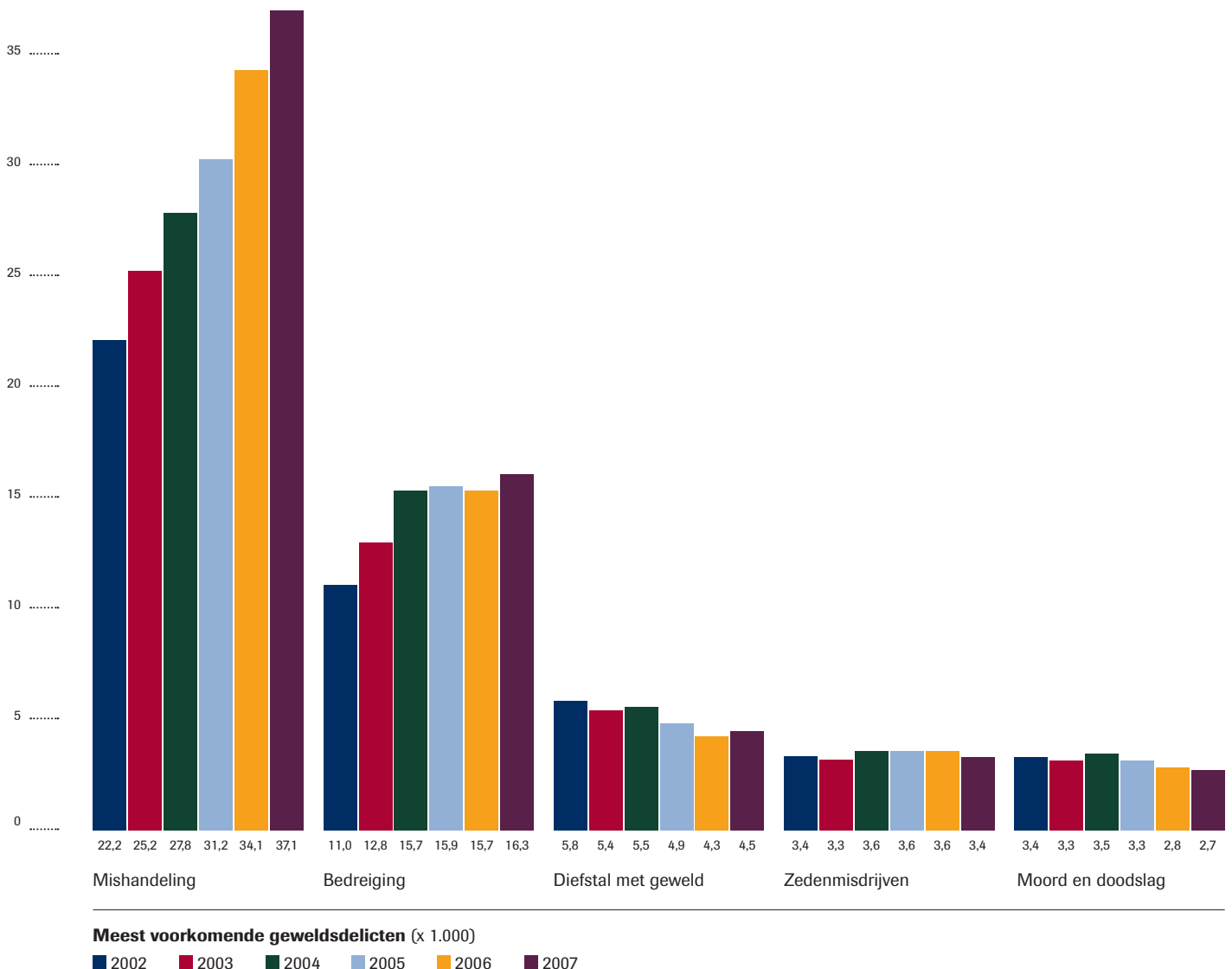
In vergelijking met 2002 is er sprake van een toename van 43,2 % van het aantal gewelddsmisdrijven. Daarbij gaat het dan voornamelijk om de 'lichtere' vormen van geweld, zoals bedreiging en 'eenvoudige' mishandeling (zonder zichtbaar letsel). Zo is het aantal bedreigingen omhoog gegaan van 11.000 in 2002 naar 16.300 in 2007 (+ 48,5 %). Mishandeling zonder zichtbaar letsel is gestegen van 16.900 in 2002 naar 30.300 in 2007 (+ 78,7 %).

Het meerjarenbeeld van de zwaardere gewelddsmisdrijven (moord en doodslag, zware mishandelingen, overvallen, aanrandingen en verkrachtingen) is gevarieerder. Het aantal zaken in de categorie moord en doodslag is

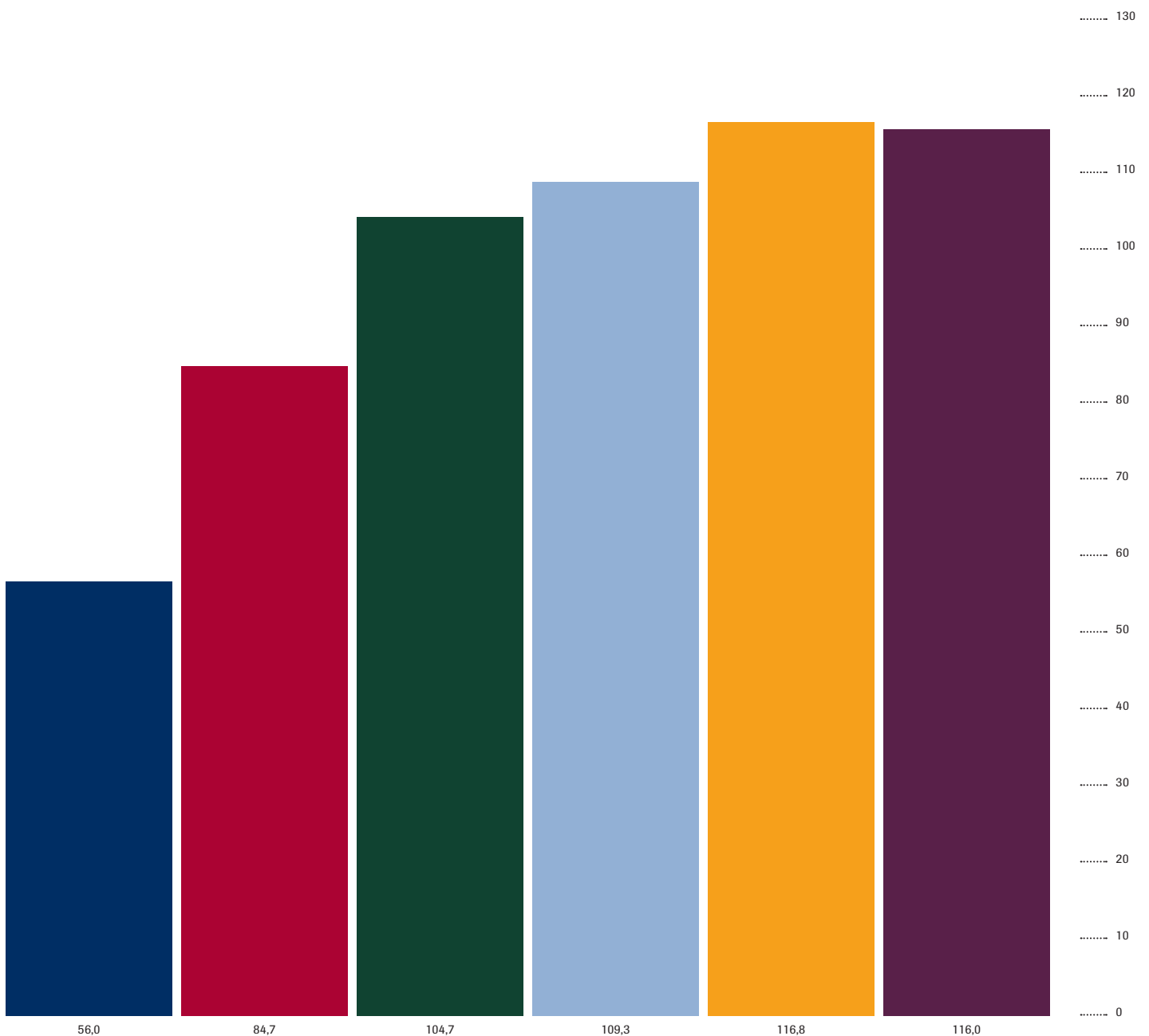
gedaald van 3.400 in 2002 naar 2.700 in 2007 (- 21,6 %). Diefstal met geweld (overvallen) is afgenomen van 5.800 in 2002 naar 4.500 in 2007 (- 21,1 %). Het aantal zware mishandelingen daarentegen is gestegen van 5.300 in 2002 naar 6.800 in 2007 (+ 29,5 %). Het aantal zedendelicten is al jaren redelijk stabiel.

Opvallend genoeg blijkt uit bevolkingsenquêtes van het Centraal Bureau voor de Statistiek geen noemenswaardige stijging van het aantal slachtoffers van geweld (mishandeling, bedreiging en seksuele delicten). Ook is de aangiftebereidheid van slachtoffers niet omhoog gegaan. De toename van geweldsdelicten laat zich dan ook vooral verklaren door de toegenomen prioriteit die politie en justitie geven aan de bestrijding van dit soort misdaden.

Hogere prioriteitsstelling is ook een belangrijke verklaring voor de toename van het aantal strafzaken rond huiselijk geweld. Sinds enkele jaren registreert het OM of er bij gewelddsmisdrijven sprake is van huiselijk geweld. In 2007 heeft dit aspect bij 9.500 strafzaken gespeeld. Dat betekent een stijging van 15,6 % in vergelijking met 2006. Deze stijging is waarschijnlijk beïnvloed door zowel betere registratie als hogere prioriteitstelling.

Het OM besteedt sinds enkele jaren structureel aandacht aan slachtoffers en slachtofferzorg. Deze gewijzigde houding leidt onder meer tot een hoger aantal geregistreerde slachtoffers. Vergeleken met 2002 is dit aantal meer dan verdubbeld: 116.000 versus 56.000 (+ 107,1 %). Toch laat 2007 in vergelijking met 2006 een lichte daling zien (- 0,7 %). Een mogelijke verklaring is dat OM, politie en Slachtofferhulp Nederland alle slachtoffers inmiddels accuraat registreren, maar dat het plafond bereikt is van slachtoffers die behoefte hebben aan slachtofferzorg. Nader onderzoek is nodig om deze hypothese te kunnen toetsen.

Geregistreerde slachtoffers (x 1.000)

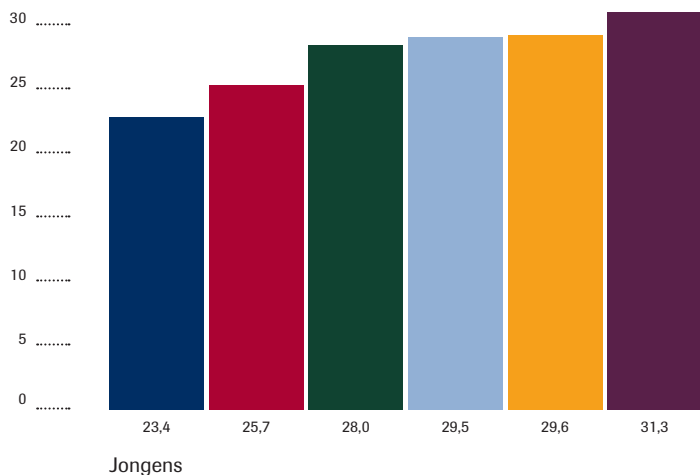
■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

Steeds meer minderjarigen (12 tot en met 17 jaar) komen in aanraking met justitie. Hun aantal steeg van 35.600 in 2006 naar 37.900 in 2007 (+ 6,6 %). De trend is nog duidelijker wanneer we 2007 vergelijken met 2002 (van 27.700 in 2002 naar 37.900 in 2007). Ook het aandeel van jeugdigen in het totaal aantal verdachten neemt toe (van 11,8 % in 2002 naar 14,0 % in 2007).

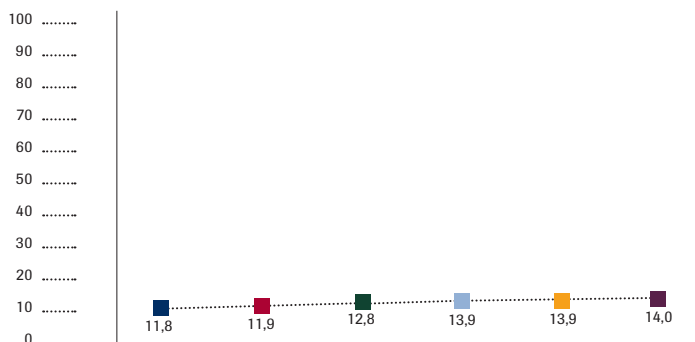
Opvallend is het toenemend aantal meisjes dat het criminele pad op gaat. In vergelijking met 2006 zijn er in 2007 meer processen-verbaal opgemaakt tegen meisjes (+ 11,1 %; van 6.000 in 2006 naar 6.600 in 2007). De groei bij de jongens bleef beperkt tot een toename van 5,7 % (van 29.600 in 2006 naar 31.300 in 2007). In vergelijking met 2002 steeg het aantal processen-verbaal tegen meisjes van 4.300 naar 6.600 in 2007 (+ 54,6 %). Het aantal processen-verbaal tegen jongens is in diezelfde periode toegenomen van 23.400 naar 31.300 (+ 33,6 %). Overigens is het aandeel van jongens nog altijd veel groter dan dat van meisjes.

Het OM constateert geen sterke stijging van het aantal zeer jeugdige verdachten (twaalf- en dertienjarigen). Het aandeel van twaalfjarigen in het totale aantal jeugdzaken komt voor 2007 uit op 3,7 %. Dit was 3,5 % in 2002. Het aandeel van dertienjarigen in het totale aantal jeugdzaken was 8,7 % in 2002 en 8,8 % in 2007. Omdat kinderen onder de twaalf jaar niet onder het jeugdstrafrecht vallen, heeft het OM geen zicht op ontwikkelingen binnen deze groep.

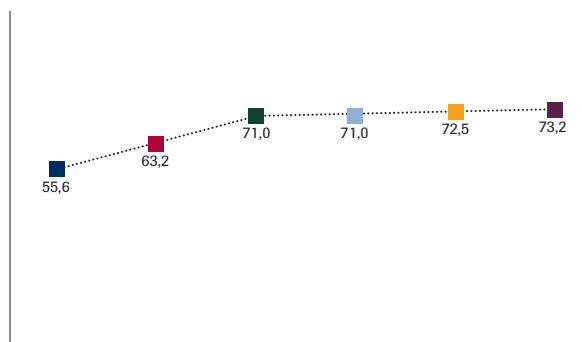
Ook al neemt het aantal jeugdzaken toe, toch worden ze steeds sneller afgedaan. Het aandeel dat binnen zes maanden na het eerste verhoor bij de politie is afgedaan door het OM of door de (kinder)rechter, is gestegen van 55,6 % in 2002 naar 73,2 % in 2007 (was 72,5 % in 2006). Dit is belangrijk omdat snel reageren een corrigerend effect heeft op beginnende crimineeltjes.

Instream jeugdigen (x 1.000)

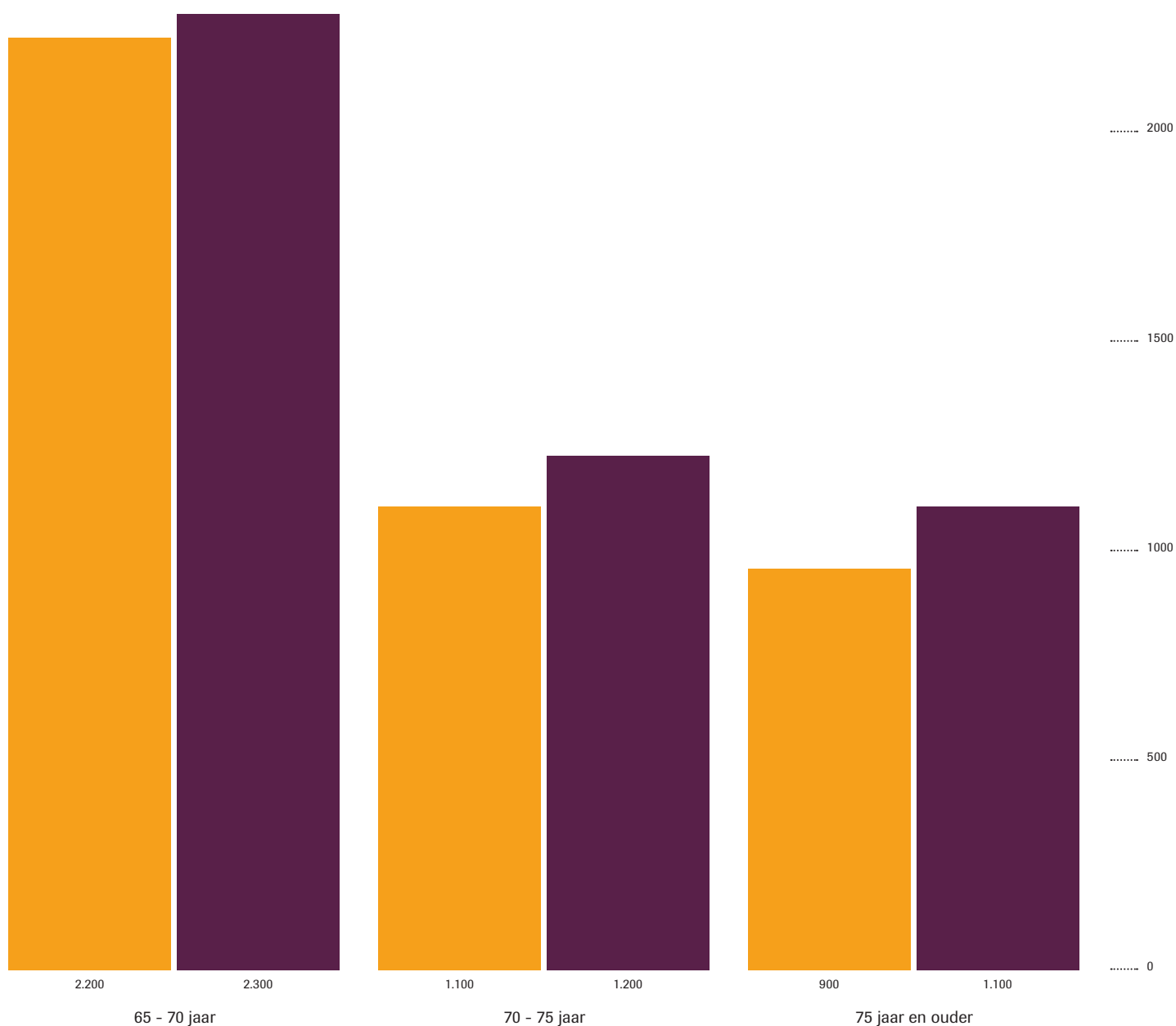
Minderjarigen op totaal aantal verdachten (%)
 ■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

Doorlooptijd jeugdzaken (%)
 Afgedaan binnen 6 maanden na eerste verhoor

Niet alleen jeugdigen, ook 65-plussers wijken vaker af van het rechte pad (van 4.200 in 2006 naar 4.500 in 2007; + 6,5 %). Toch blijft hun aandeel in de criminaliteit zeer beperkt. Senioren maken slechts 1,7 % uit van het totaal verdachten dat het OM vorig jaar heeft geregistreerd.

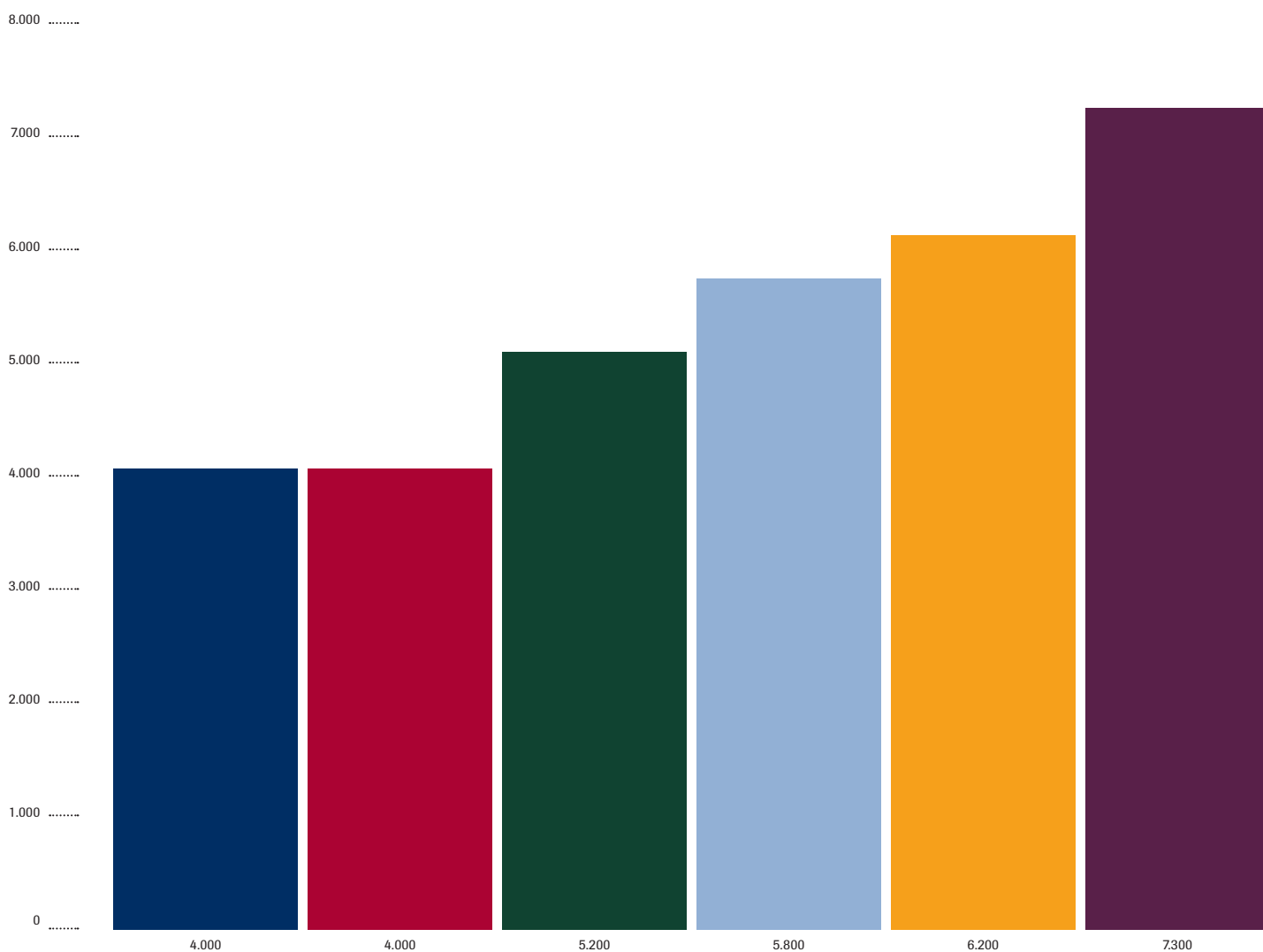
De stijging was het grootst in de categorie verkeersmisdrijven (+ 13,6 %: van 1.470 in 2006 naar 1.670 in 2007). Circa de helft van de oudere verdachten is tussen 65 en 70 jaar oud, ruim een kwart zit in de leeftijdsgroep 70 tot en met 74 jaar en ruim een vijfde is 75 jaar of ouder. De laatste groep is vorig jaar het sterkst gegroeid in vergelijking met 2006 (+ 15,7 %). Het Wetenschappelijk Bureau OM doet momenteel onderzoek naar de achtergrond van deze trend en eventueel te nemen maatregelen. De resultaten worden halverwege 2008 verwacht.

Aantallen strafzaken tegen 65-plussers

■ 2006 ■ 2007

De handhaving van de leerplichtwet wordt serieus aangepakt, ook omdat uit onderzoek blijkt dat spijbelen vaak de eerste stap is in een criminele loopbaan. De hogere prioriteit voor het bestrijden van schoolverzuim vertaalt zich in een stijging van het aantal leerplichtzaken die voor de kantonrechter worden gebracht: van 6.200 in 2006 naar 7.300 in 2007 (+ 17,3 %). In vergelijking met 2002 is het aantal zaken zelfs gestegen met 81,5 %. De in 2007 doorgevoerde wetswijziging, waarbij leerlingen zonder startkwalificatie langer leerplichtig blijven, zal de komende jaren vermoedelijk leiden tot een verdere stijging van het aantal leerplichtzaken. Tweederde van de zaken gaat door naar de kantonrechter. In de overige zaken biedt het OM een transactie aan. De transactie bestaat in een derde van de gevallen uit een taakstraf.

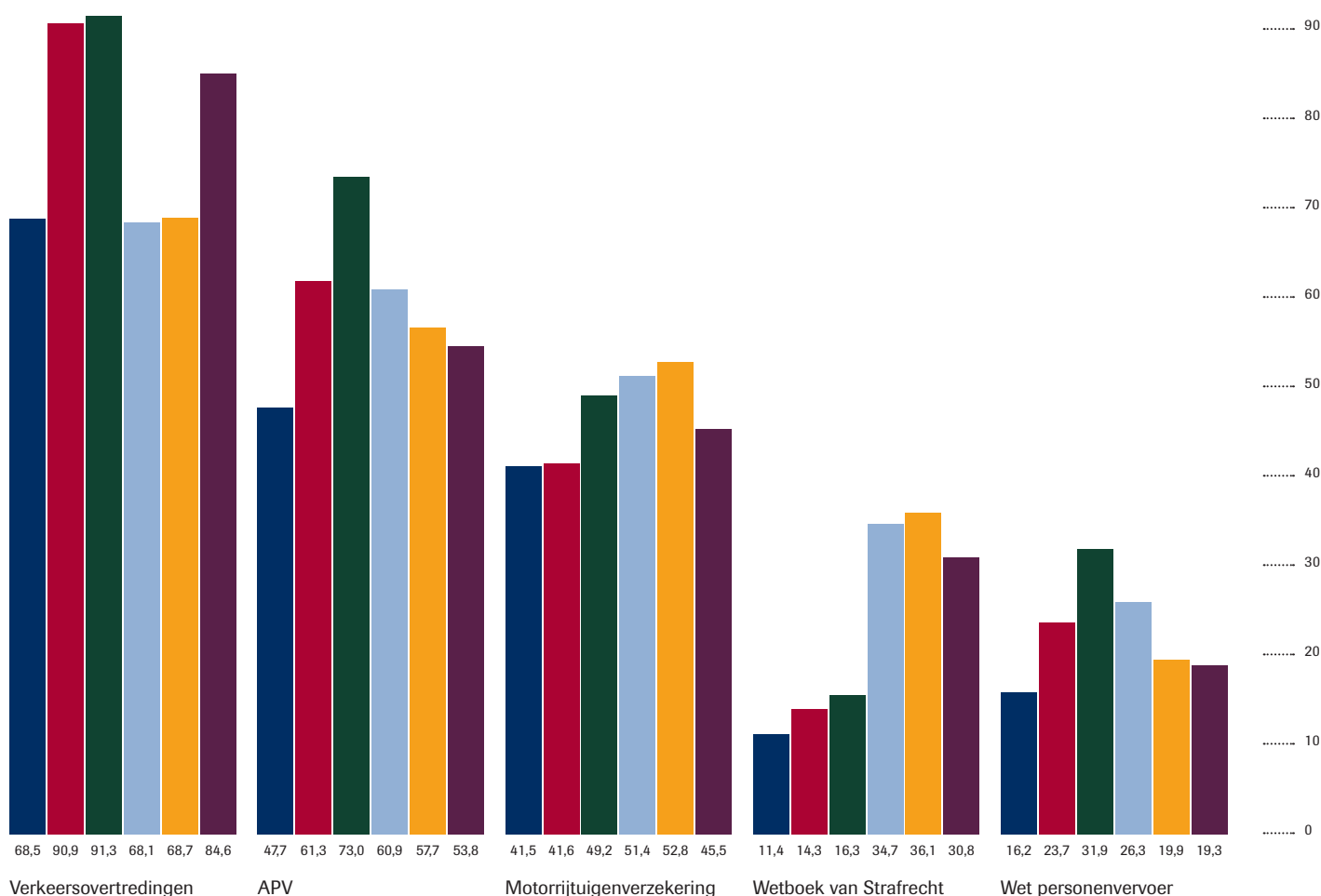
Leerplichtzaken

■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

In 2007 is het aantal kantonzaken dat verband hield met overlast (= openbare orde en veiligheid) iets gedaald ten opzichte van 2006 (van 269.000 naar 263.800; - 2,3 %). In vergelijking met 2002 zien we echter een stijging van 21,2 %.

In deze categorie vallen onder meer verkeersovertredingen, overtredingen van de Wet Aansprakelijkheid Motorrijtuigenverzekering (WAM), de Wet Personenvervoer (zwartrijden in het openbaar vervoer) en het Wetboek van Strafrecht. De geconstateerde stijging in de laatste subcategorie is grotendeels toe te schrijven aan de invoering van de identificatieplicht in 2005. Het aantal WAM-zaken is tussen 2002 en 2006 toegenomen maar vorig jaar weer teruggelopen. Het aantal verkeersovertredingen vertoont over de jaren veel variatie. Vorig jaar kwam het aantal hoger uit dan het jaar ervoor (+ 23,1 %), maar nog niet zo hoog als in 2004. Vergeleken met de situatie in 2002 zijn in 2007 wel meer verkeersovertredingen bij de kantonrechter terecht gekomen (+ 23,5 %). Een groot deel betreft snelheidsovertredingen.

De subcategorie overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is minder snel gestegen dan de overige subcategorieën (+ 12,8 %). Het aantal APV-overtredingen dat verband houdt met het gebruik van drugs in de openbare ruimte of het voorhanden hebben daarvan, is de afgelopen jaren zelfs afgenomen (van 12.100 zaken in 2002 naar 7.000 in 2007). Ook het aantal APV-zaken dat samenhangt met prostitutie, is gedaald (van 1.400 in 2002 naar 600 in 2007). Aan de andere kant nam het aantal APV-overtredingen dat samenhangt met het bezit en gebruik van alcohol op straat, toe (van 12.000 in 2002 naar 27.600 in 2007). Sinds 2002 is ook het aantal processen-verbaal wegens wildplassen fors toegenomen (van 19.100 naar 29.100 in 2007). Ook het niet aanlijnen van de hond op plekken waar de APV dat wel voorschrijft, leidt tot steeds meer kantonzaken (5.800 in 2007 versus 1.800 in 2002).

Kantonzaken openbare orde en veiligheid (x 1.000)

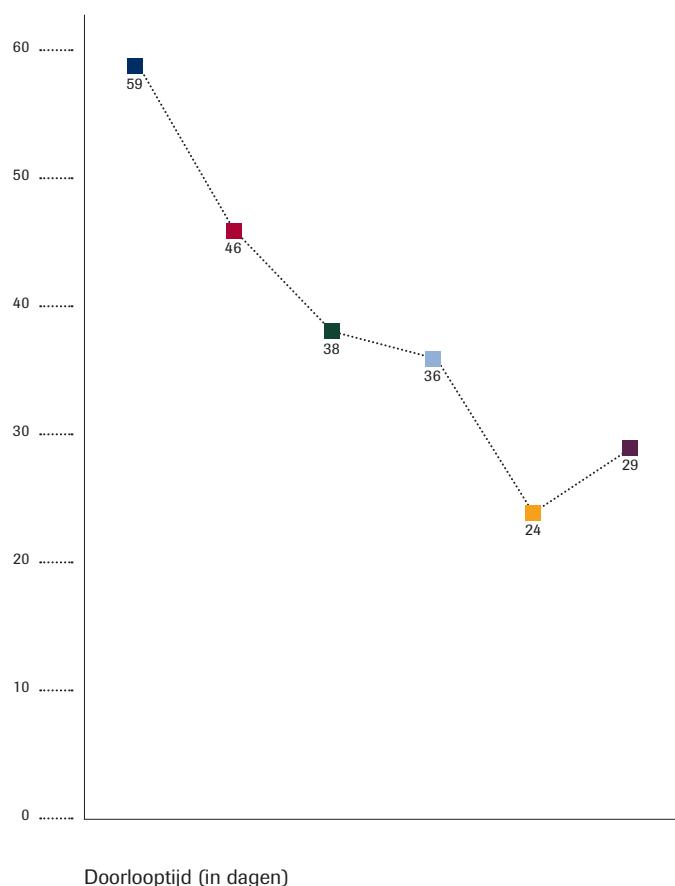
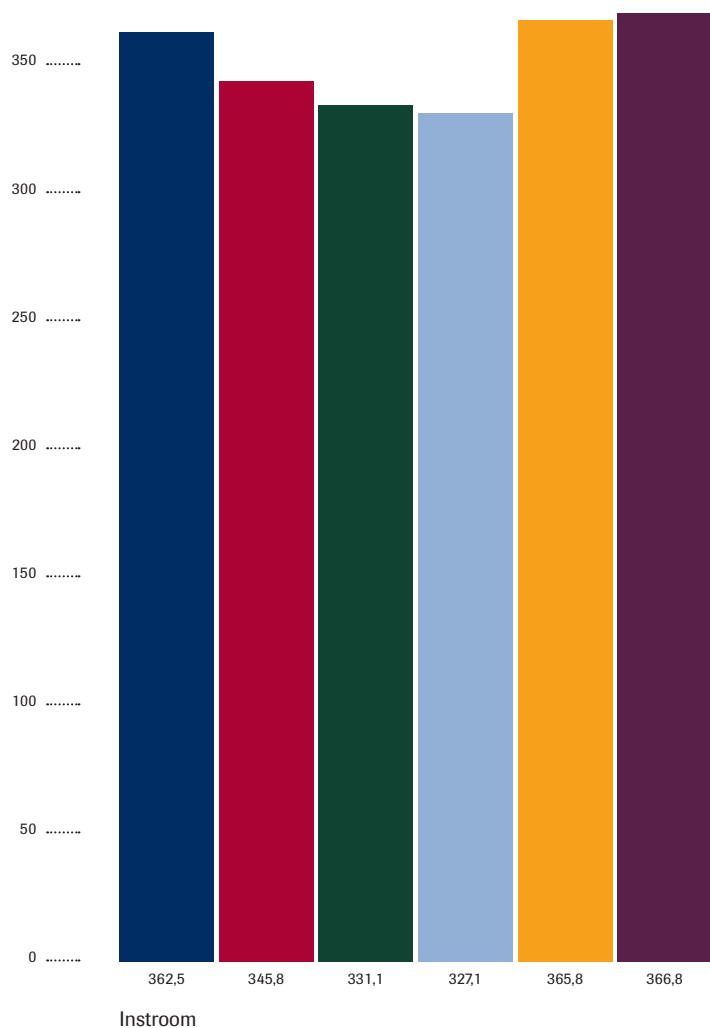
■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

Mulderzaken hebben betrekking op verkeersovertredingen, zoals te hard rijden, door rood licht rijden en foutparkeren, die vallen onder de Wet Administratieve Handhaving Verkeersvoorschriften (WAHV). In eerste instantie stuurt het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) een acceptgiro voor het betalen van de boete. Wie het daar niet mee eens is, kan beroep aantekenen bij het OM. Dan wordt het een zogeheten Mulderzaak. Na een daling van het aantal Mulderzaken tussen 2002 en 2005, is het aantal in 2006 gestegen tot 365.800 zaken en in 2007 verder tot 366.800 zaken. Dit hangt samen met de invoering van trajectcontroles die leiden tot een stijging van het aantal geconstateerde snelheidsovertredingen.

Het totaal aantal overtredingen dat valt onder de WAHV is sinds 2002 omhoog gegaan van 9,5 miljoen naar 12,6 miljoen (11,9 miljoen in 2006).

Als het aantal Mulderzaken hiertegen wordt afgezet, blijkt dat het aandeel overtreders dat in beroep gaat, sinds 2002 daalt (van 3,8 % in 2002 via 3,1 % in 2006 naar 2,9 % in 2007). Ook dit houdt waarschijnlijk verband met de trajectcontroles. Automobilisten zien er vaak weinig heil in, beroep aan te tekenen tegen een boete, wanneer de overtreding op deze wijze is vastgesteld.

De gemiddelde doorlooptijd tussen instroom en afhandeling door het OM is gedaald van bijna zestig dagen in 2002 tot minder dan dertig dagen in 2007. Vergeleken met 2006 was de doorlooptijd in 2007 wat langer. Dat houdt vermoedelijk verband met aanloopproblemen rond de overgang van Mulderzaken van de arrondissementsparketten naar de Centrale Verwerking OM in Utrecht.

Mulderzaken (x 1.000)

■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

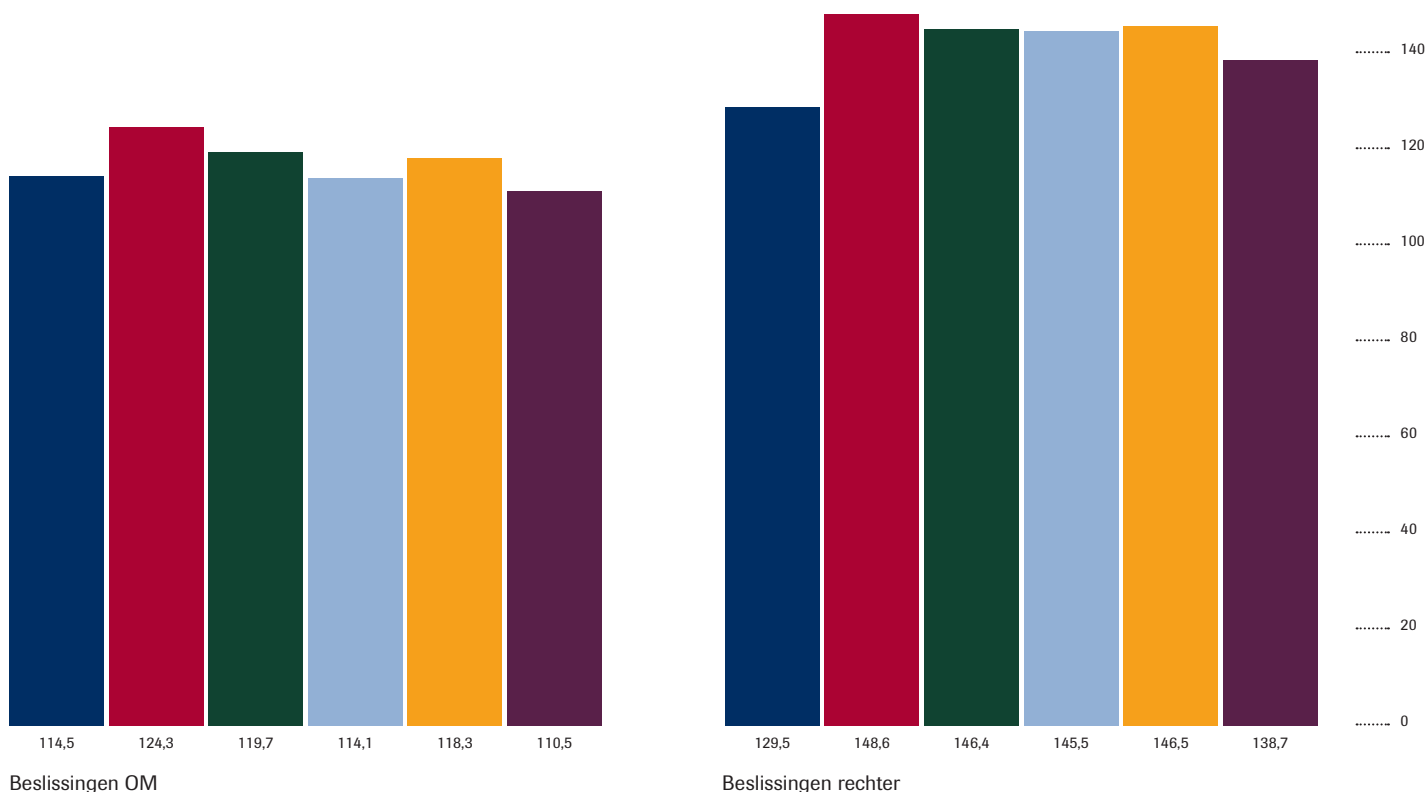
Het aantal strafzaken dat door arrondissementen in 2007 is afgehandeld, geeft een indicatie van de 'productie' van het OM en de rechtspraak. Deze zogeheten 'uitstroom in eerste aanleg' (van de arrondissementsparketten en -rechtbanken) daalde in 2007 met 5,9 % (van 267.900 in 2006 naar 251.900 in 2007). Omdat de instroom vorig jaar is toegenomen, betekent dit dat de voorraad af te handelen zaken groter is geworden (van 28.100 in 2006 naar 34.900 in 2007).

Het OM kan een binnengekomen strafzaak op verschillende manieren afhandelen. De belangrijkste daarvan zijn: voor de rechter brengen (dagvaarden), een transactie aanbieden (taakstraf of boete voorstellen) of seponeren (wegens gebrek aan bewijs of uit maatschappelijke overwegingen).

Het aantal dagvaardingen dat het OM in 2007 heeft uitgebracht, is gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor (157.100 versus 148.600; + 5,8 %). Toch heeft de rechter in 2007 minder zaken afgehandeld (146.500 in 2006, 138.700 in 2007; - 5,3 %). Dat hangt samen met capaciteitsproblemen bij de rechtspraak en afstemmingsproblemen tussen OM en rechtspraak. Hierdoor konden niet alle zaken waarin het OM dagvaardde, ter zitting worden behandeld.

De meerjarentrend laat zien dat het aantal zaken dat het OM voor de rechter brengt, stijgt (+ 7,1 % in vergelijking met 2002). Met name de kinderrechter heeft het de afgelopen jaren drukker gekregen (+ 30,4 % ten opzichte van 2002). Dit houdt direct verband met de prioriteit die politie en justitie geven aan de aanpak van de jeugdcriminaliteit. Ook de politierechter krijgt meer zaken voorgelegd (+ 8,2 % ten opzichte van 2002). Daarentegen daalde van 2002 tot 2007 het aantal zaken dat het OM voor de meervoudige kamer heeft gebracht met 15,0 %. De verschuiving van meervoudige kamer naar politierechter hangt samen met een wetwijziging uit 2004. Die geeft de politierechter de bevoegdheid langere gevangenisstraffen op te leggen.

Het aantal zaken dat het OM in 2007 zelf afhandelde door transactie of sepot, is gedaald met 6,7 % ten opzichte van 2006 (van 118.300 in 2006 naar 110.500 in 2007). Het aantal door het OM opgelegde boetes is afgenomen van 54.200 in 2006 naar 49.100 in 2007 (- 9,4 %). Het aantal overige transacties (waaronder OM-taakstraffen) is gedaald van 27.500 in 2006 naar 24.700 in 2007 (- 10,1 %). Het aantal sepot's veranderde nauwelijks (circa 24.900 in 2006 en 2007). Ten opzichte van 2002 is het aantal zaken dat het OM in eerste aanleg zelf afhandelde, gedaald met 3,5 %.

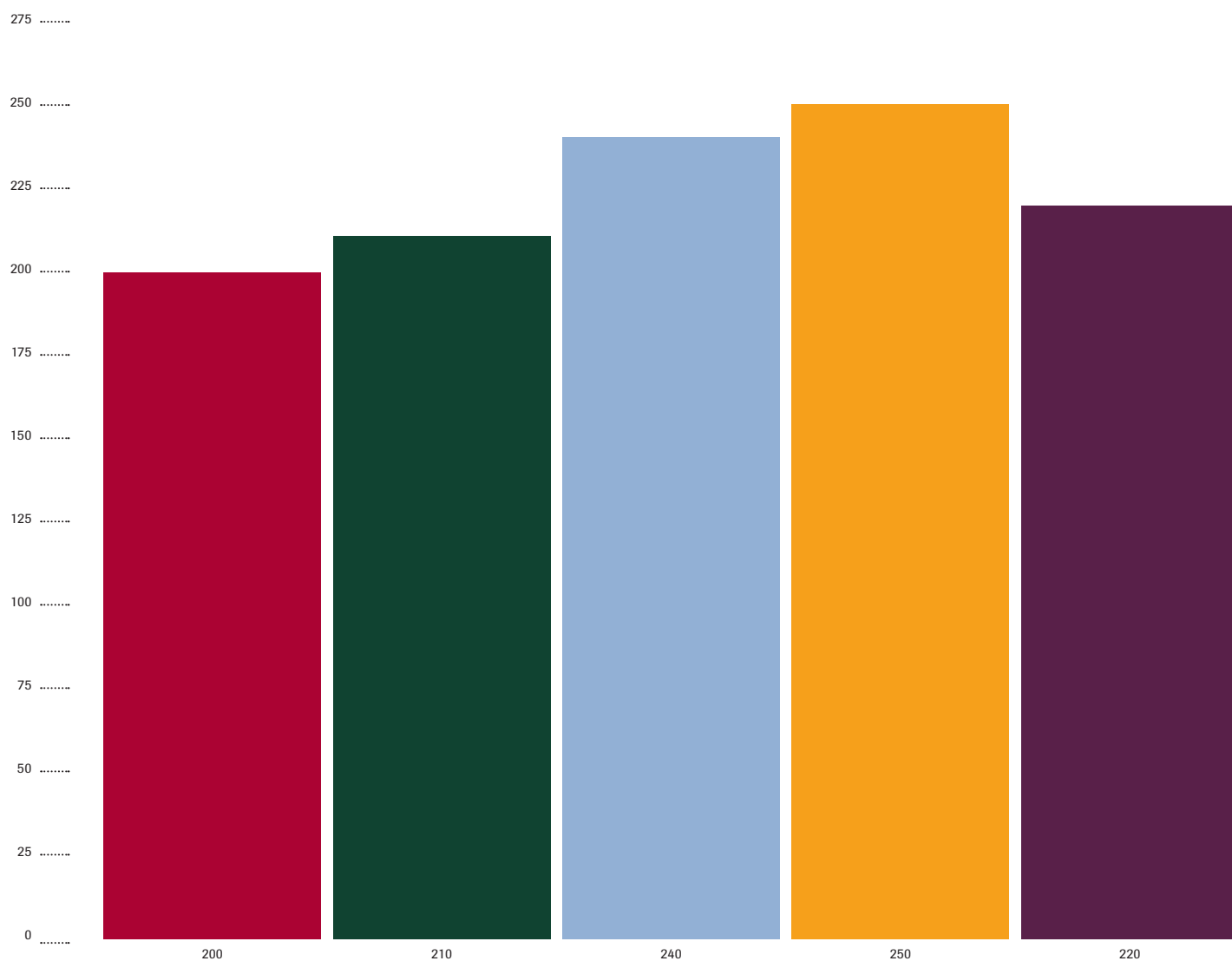
Uitstroom in eerste aanleg (x 1.000)

■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

De aanpak van discriminatie behoort tot de prioriteiten van het OM. Dit verklaart mede waarom de instroom van 'zuivere discriminatiefeiten' (bijvoorbeeld belediging en het aanzetten tot haat) tussen 2003 en 2006 is toegenomen van 200 naar 250. Vorig jaar daalde het aantal door het OM geregistreerde 'zuivere discriminatiefeiten' met 12,2 % naar 220.

Daarnaast kan discriminatie ook meespelen in andere delicten, zoals bedreiging, mishandeling of brandstichting. Discriminatoire aspecten in deze zogeheten 'commune delicten' zijn voorheen door het OM niet bijgehouden. De nieuwe OM-Aanwijzing Discriminatie (december 2007) brengt daarin verandering. Uit voorlopig onderzoek in Amsterdam blijkt dat het aantal 'commune delicten met discriminatoire aspecten' het viervoudige is van het aantal 'zuivere discriminatiezaken'.

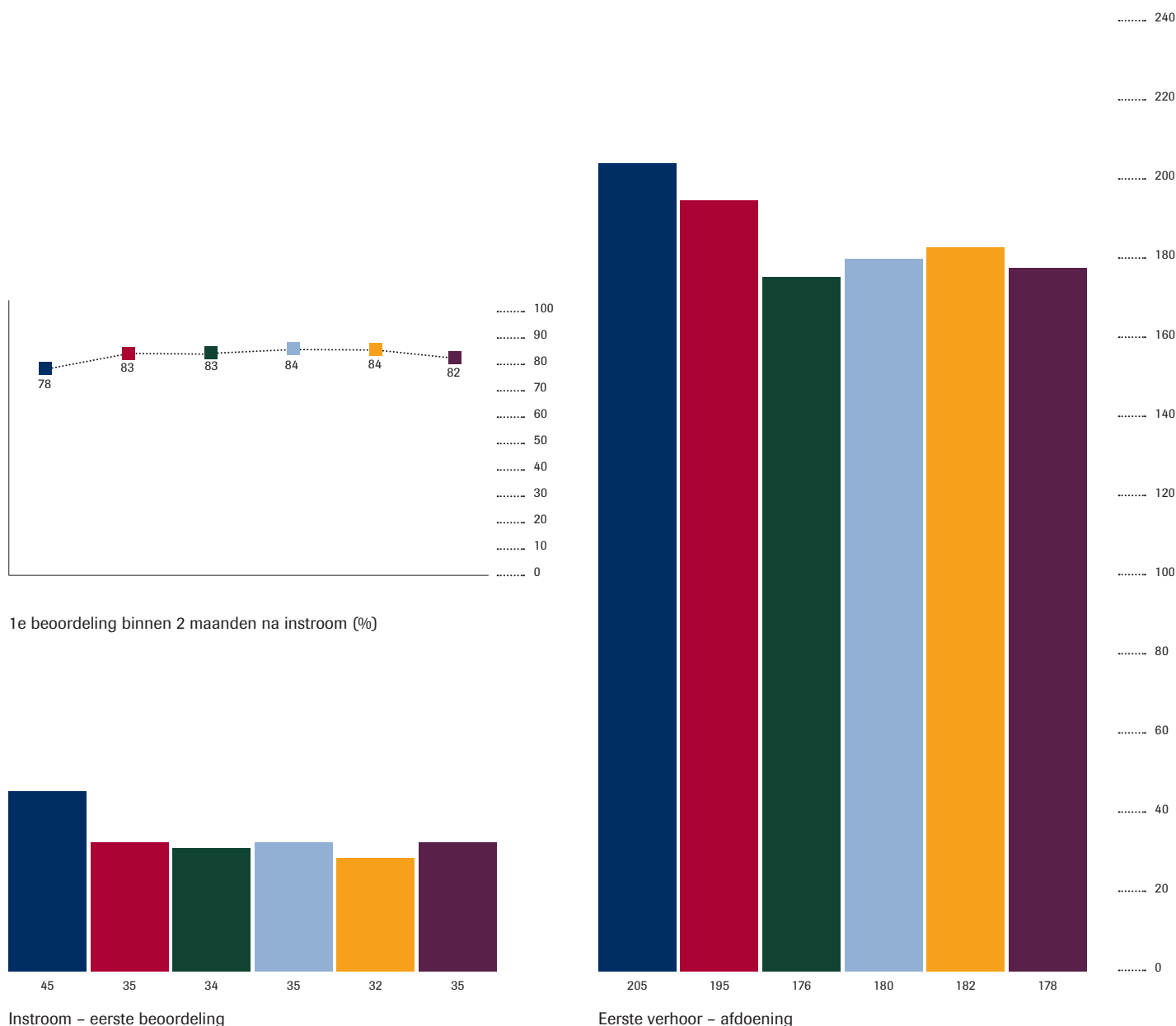
Het belang dat het OM hecht aan de bestrijding van discriminatie, blijkt ook uit de manier van afhandeling. Zo brengt het OM verhoudingsgewijs steeds meer discriminatiefeiten voor de rechter. In 2003 gold dit nog voor 57,4 % van de geregistreerde discriminatiefeiten, in 2006 voor 65,6 % en vorig jaar voor 69,7 %. In dit beeld past dat het OM steeds minder transacties aanbiedt voor discriminatiefeiten (23,8 % in 2003, 20,5 % in 2006 en 14,4 % in 2007). Het aandeel sepots is vorig jaar iets hoger uitgekomen dan in 2006 (+ 13,9 %). Daarbij ging het vaak om een technisch sepot (te weinig bewijs). Ten opzichte van 2003 is aandeel sepots in 2007 gedaald (18,7 % in 2003, 15,9 % in 2007).

Instroom discriminatiefeiten (afgerond op tientallen)

■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

Politie, OM en rechtspraak behandelen misdrijfzaken tegenwoordig sneller dan voorheen. De benodigde tijd tussen het eerste verhoor van een verdachte door de politie en de afdoening in eerste aanleg is teruggelopen van 205 dagen in 2002 tot 178 dagen in 2007 (182 dagen in 2006). Als specifiek wordt gekeken naar de doorlooptijd vanaf het moment dat een zaak bij het OM is ingestroomd tot de eerste beoordeling, blijkt dat hiervoor gemiddeld 35 dagen nodig zijn. In 2002 was dit tien dagen meer. Vorig jaar slaagde het OM erin om 82 % van de instroom binnen twee maanden te beoordelen (78 % in 2002; 84 % in 2006).

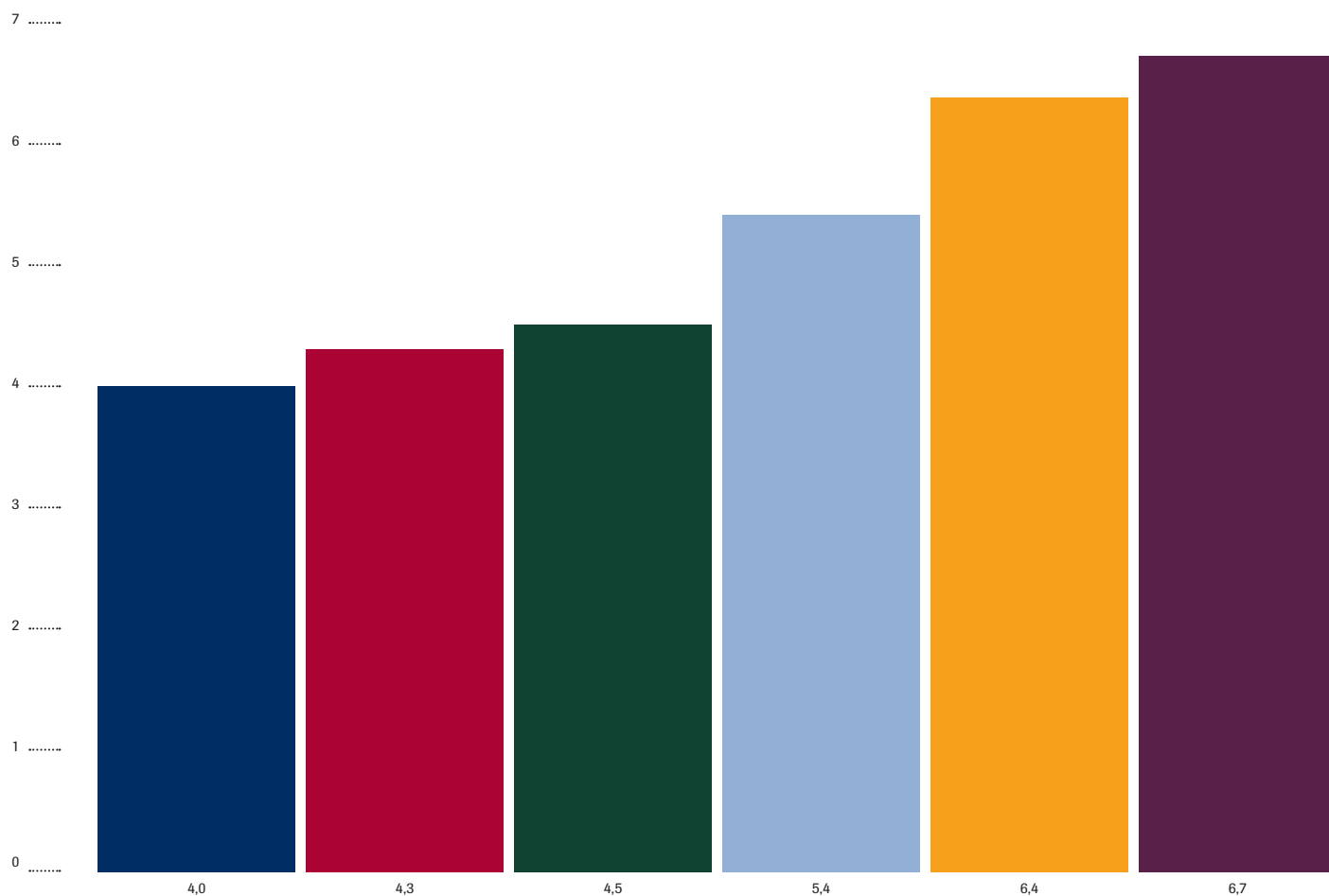

Doorloopsnelheid (in dagen)

■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

Het percentage vrijspraken steeg van 4,0 % in 2002 tot 6,7 % in 2007 (6,4 % in 2006). Dit is opmerkelijk, aangezien tussen 1994 en 2004 het cijfer heel stabiel was; het kwam elk jaar uit tussen 4,0 en 4,5 %. De recente stijging geldt niet alleen voor zaken die dienen in de meervoudige kamer, maar ook bij de politierechter en – in mindere mate – bij de kinderrechter. De ontwikkeling doet zich verder voor bij alle soorten delicten en in alle arrondissementen. De trend zou te maken kunnen hebben met de evaluatie van de Schiedammer Parkmoord in 2005. Mogelijk zijn rechters sindsdien kritischer geworden tegenover het voorgelegde bewijs. Interviews met officieren en rechters duiden hierop.¹ Een alternatieve verklaring is dat de kwaliteit van het bewijs de laatste jaren daalt. Dit strookt echter niet met het Versterkingsprogramma Opsporing en Vervolgning dat naar aanleiding van de evaluatie is opgesteld. Dat programma – dat in 2006 startte en nog steeds loopt – beoogt juist de kwaliteit van het recherche- en het vervolgingsproces te verhogen.

¹ Zie Van der Heide, Van Tulder & Wiebrens: *Strafrechter en strafketen: de gang van de zaken, 1995-2006*, par. 6.4.

Vrijspraken (%)

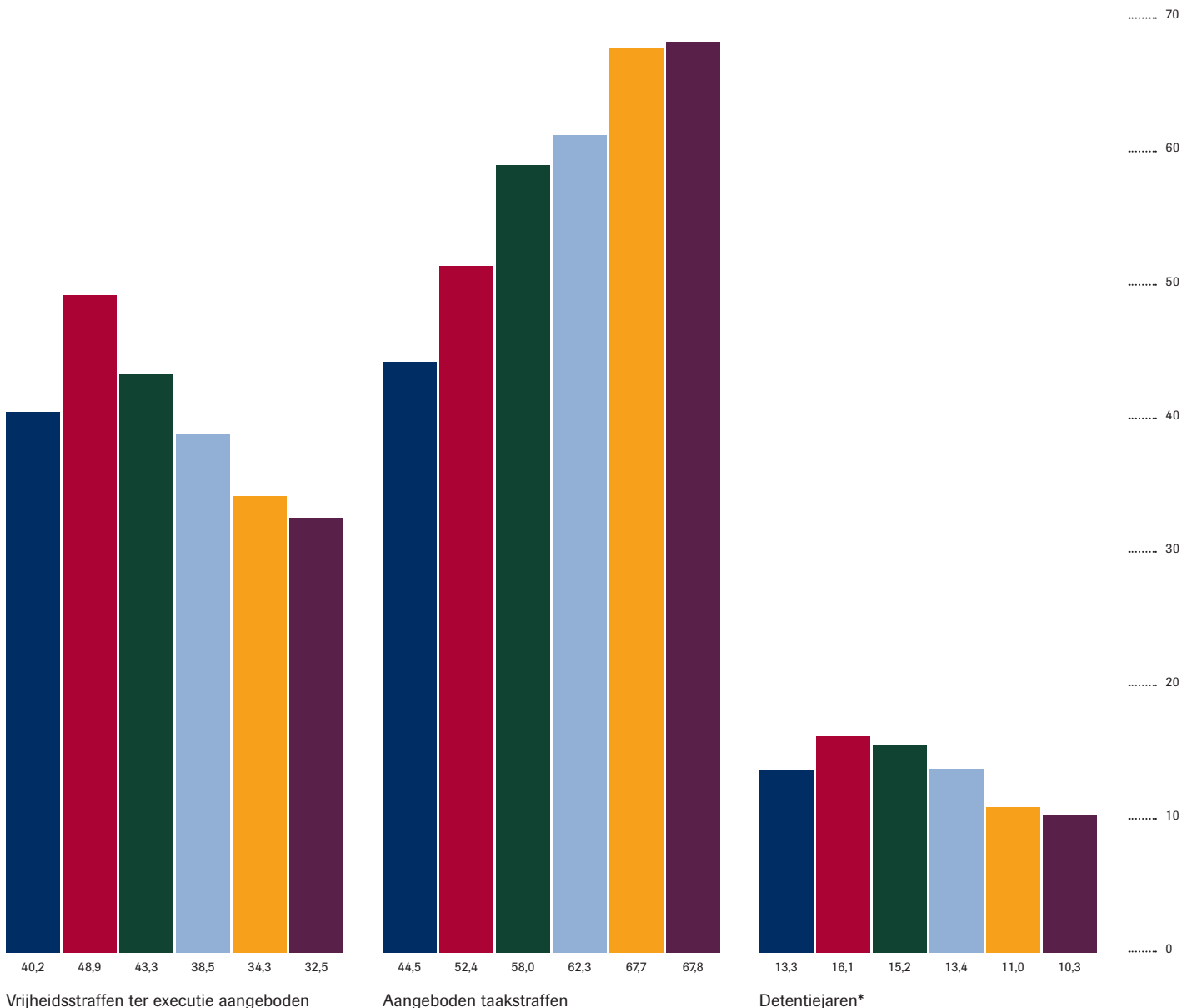
■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

In 2007 is het aantal opgelegde vrijheidsstraffen gedaald met 5,4 % ten opzichte van 2006 (van 34.300 in 2006 naar 32.500 in 2007). Deze daling past in een meerjarige trend en toont zich het sterkst in straffen met de kortste duur (tot één week; - 53,7 % in vergelijking met 2002), gevolgd door straffen met de langste duur (drie jaar of langer; - 42,9 %).

De daling van het aantal korte vrijheidsstraffen kan deels worden verklaard door het toegenomen gebruik van taakstraffen door de rechter (van 44.500 in 2002 naar 67.800 in 2008; + 52,5 %). De daling in het aantal lange

vrijheidsstraffen komt onder meer doordat de delicten 'moord en doodslag' en 'diefstal met geweld' tegenwoordig minder vaak voorkomen dan een aantal jaren geleden.

Doordat het aantal vrijheidsstraffen daalt, neemt ook de vraag naar cellen af. Het aantal uit te voeren detentiejaren is sinds 2002 met 23,1 % afgenomen. Tussen 2006 en 2007 verminderde de behoefte aan celcapaciteit met 6,6 %.

Vrijheidsstraffen, taakstraffen en detentiejaren (x 1.000)

■ 2002 ■ 2003 ■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

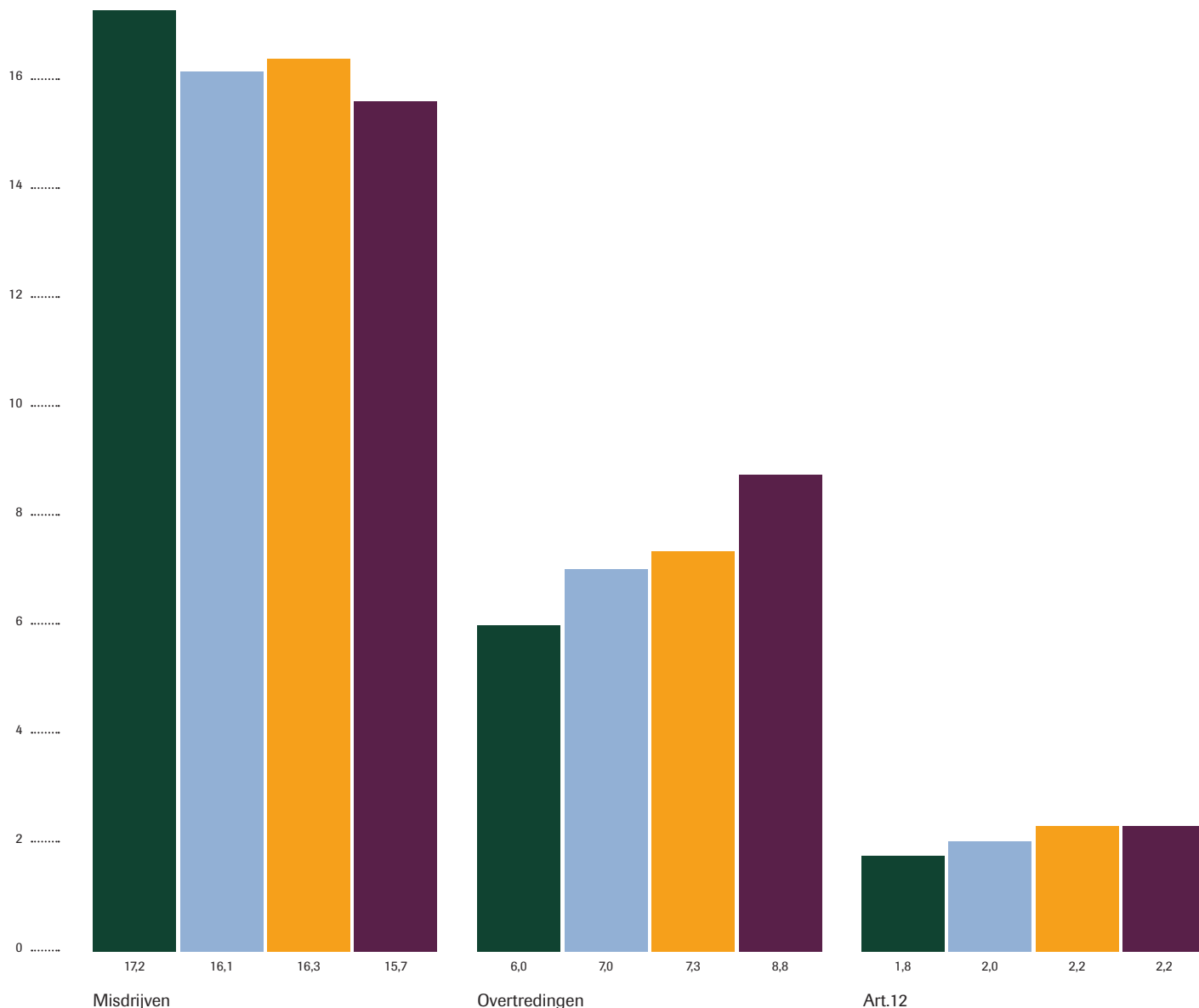
* na verrekening vervoegde invrijheidsstelling

In 2007 is de instroom van misdrijfzaken bij de ressortsparketten met 4,1 % gedaald ten opzichte van 2006. Dit past in een meerjarige trend. In vergelijking met 2004 is het aantal misdrijfzaken bij de ressortsparketten afgenomen met 9,2 % (van 17.200 in 2004 naar 15.700 in 2007). Dit kan te maken hebben met de verminderde uitstroom bij de arrondissementsparketten.

De instroom van overtredingen neemt daarentegen toe. 2007 zag een stijging van 20,0 % ten opzichte van 2006 (van 7.300 in 2006 naar 8.800 in 2007). In vergelijking met 2004 is de toename zelfs 45,5 % (van 6.000 in 2004 naar 8.800 in 2007). De oorzaak hiervan is niet bekend.

Het aantal artikel 12-procedures (waarbij iemand klaagt over niet-vervolg) is vorig jaar gelijk gebleven op 2.200. Dit cijfer ligt wel duidelijk hoger dan het vergelijkbare cijfer in 2004 (+ 21,7 %). Artikel 12-procedures leiden meestal niet tot instelling van vervolging. In 2007 beslisten de gerechtshoven slechts in 12,4 % van de gevallen dat het OM alsnog tot vervolging moest overgaan. Dit percentage is vrijwel gelijk aan 2006 (11,8 %).

De doorlooptijd van de zaken bij ressortsparketten, neemt de laatste jaren af. In 2004 was 79 % van de misdrijfzaken en 78 % van de overtredingszaken binnen dertig dagen na ontvangst zittingsgereed. Vorig jaar kwamen deze percentages uit op 81 % en 88 %.

Instroom ressortsparketten (x 1.000)

■ 2004 ■ 2005 ■ 2006 ■ 2007

Advocaat-generaal lid ressortsparket, soort officier van justitie die zaken in hoger beroep bij het gerechtshof behandelt. Bij de Hoge Raad: een adviseur die aan de Hoge Raad schriftelijk advies uitbrengt over een zaak

Administratieve afhandeling procedure om buiten het strafrecht om lichte verkeersovertredingen af te doen. Ook bekend als Mulderzaken

Appèl Hoger beroep

APV Algemeen Plaatselijke Verordening, lokale voorschriften op het gebied van openbare orde en veiligheid die de gemeenteraad vaststelt en die door de politie worden gehandhaafd

Arrondissement rechtsgebied, Nederland is verdeeld in negentien arrondissementen

Arrondissementsparket één van de negentien OM-regiokantoren die strafzaken voor de rechtbank brengen

BOOM Bureau Ontnemingswetgeving OM, het Pluk-ze-bureau van het OM

BVOM Bureau Verkeershandhaving OM

Cassatie beroep bij de Hoge Raad tegen de beslissing van een lagere rechter. Bij de Hoge Raad vindt geen onderzoek naar de feiten meer plaats

CEAS Commissie evaluatie afgesloten strafzaken

CJIB Centraal Justitiele Incasso Bureau

Commune delicten delicten die vermeld worden in het Wetboek van Strafrecht. De belangrijkste zijn: geweldsmisdrijven, vermogensmisdrijven, openbare-orde-delicten en zedenmisdrijven. Niet-commune delicten zijn bijvoorbeeld: economische delicten, militaire zaken, drugsdelicten, wapendelicten en verkeersdelicten.

CTC Centrale Toetsingscommissie, toetst de toepassing van een aantal bijzondere opsporingsbevoegdheden

CVOM Centrale Verwerking OM

Dagvaarding officieel stuk waarin de officier van justitie de verdachte oproept voor de rechter te verschijnen, bevat waar de officier de verdachte van beschuldigt

Delict strafbaar feit

Doodslag iemand van het leven beroven zonder dat er sprake is van een van tevoren beraamd plan. Wel moet er opzet in het spel zijn want anders is het hoogstens dood door schuld. Maximale straf: vijftien jaar gevangenisstraf

EMSOM Expertisecentrum Militair Strafrecht OM

Executie uitvoeren van een straf of een maatregel, ook wel 'tenuitvoerlegging' genoemd

Eerste lijn alle OM-onderdelen die strafzaken voor de eerste keer voor een rechter brengen, in de meeste gevallen arrondissementsparketten, maar ook Functioneel Parket, Landelijk Parket en BOOM

FIOD-ECD Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst – Economische Controle Dienst, opsporingsdienst van het ministerie van Financiën

FP Functioneel Parket, landelijk opererend parket dat zich richt op milieuzaken en financieel-economische delicten

Geografisch Georiënteerde Eenheid samenwerkingsverband van aantal arrondissementsparketten (één regioparket en aantal lokale parketten) met als belangrijk doel specialistische taken centraler te beleggen en zo de kwaliteit van opsporing en vervolging te verbeteren

Gerechtshof Gerecht dat zaken in hoger beroep behandelt

GPS Geïntegreerd Processysteem Strafrecht, bedrijfsprocessensysteem van de rechtelijke macht

Instroom totaal aan strafzaken dat de politie aanlevert bij het OM

ISD Instelling voor Stelselmatige Daders

Kalsbeeknormen normtijden voor de jeugdstrafrechtketen

Kantonrechter rechter die onder meer lichte strafzaken behandelt, zoals verkeersovertredingen

KLPD Korps Landelijke Politiediensten

KMar Korps Marechaussee

LECD Landelijk Expertise Centrum Discriminatie

LP Landelijk Parket, onderdeel van het OM dat gespecialiseerd is in de aanpak van de georganiseerde misdaad en witwassen

Moord het opzettelijk en volgens plan (met voorbedachten rade) iemand van het leven beroven. Maximale straf: levenslang

Mulderzaken lichte verkeersovertredingen die het OM buiten het strafrecht om, bestuursrechtelijk, afhandelt

Officier van justitie vertegenwoordiger van het OM in de rechtszaal. De officier van justitie bepaalt waar de verdachte van beschuldigd wordt. Hij bepleit op de zitting de zaak tegen een verdachte, maar heeft ook de plicht om ontlastend bewijs aan te brengen als dat er blijkt te zijn. De officier heeft ook het gezag over het opsporings-onderzoek van de politie. De officier kan als enige beslissen over het vervolgen van een verdachte

Parket ander woord voor de OM-burelen, zowel op het niveau van het arrondissement, als op het niveau van het ressort

Parket-Generaal hoofdkantoor van de landelijke leiding van het OM, bestaande uit het College van procureurs-generaal en zijn ambtelijke staf

Procureur-generaal lid van het College van procureurs-generaal, de landelijke leiding van het OM. N.B.: de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad is geen lid van het OM

Rechtbank rechtsprekend orgaan op niveau van het arrondissement dat onder andere misdrijven behandelt

Rechterlijke macht alle rechters en officieren van justitie gezamenlijk

Ressort rechtsgebied van een gerechtshof, Nederland is verdeeld in vijf ressorten die elk bestaan uit verschillende arrondissementen

Ressortsparket OM-afdeling die zaken in hoger beroep voor het gerechtshof behandelt, ook wel 'tweede lijn' genoemd

Seponeren niet doorzetten van een zaak omdat er niet genoeg bewijs is (technisch sepot) of omdat het OM dat niet wenselijk acht (beleidssepot)

TBS Terbeschikkingstelling, de rechter kan bepalen dat een psychisch gestoorde veroordeelde naar een inrichting moet voor behandeling

Transactie schikking in de vorm van een geldbedrag of een taakstraf die het OM een verdachte bij lichte vergrijpen kan voorstellen en waarmee een gang naar de rechter wordt voorkomen

Tweede lijn ressortsparket, behandelt zaken in hoger beroep voor het gerechtshof

Uitstroom totaal aan strafzaken waarin de rechter een beslissing heeft genomen

WBOM Wetenschappelijk Bureau OM

RECHTBANKZAKEN		2002	2003	2004	2005	2006	2007
Instroom in eerste aanleg		250.400	270.000	271.500	265.400	266.800	271.400
<i>waarvan</i>	minderjarigen	27.700	30.300	33.000	35.100	35.600	37.900
	<i>% minderjarigen op totaal aantal natuurlijke personen</i>	<i>11,8 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>12,8 %</i>	<i>13,9 %</i>	<i>13,9 %</i>	<i>14,0 %</i>
<i>waarvan afkomstig van</i>	Regiopolitie	214.200	228.800	231.300	231.400	235.100	242.700
	Korps landelijke politiediensten	7.600	8.800	6.200	5.600	5.100	4.800
	Koninklijke Marechaussee	7.900	9.200	9.900	8.000	6.700	6.100
	Overige politie (voorheen kernteams)	170	220	220	20	10	20
	Bijzondere opsporingsdiensten / -ambtenaren	20.600	22.900	23.900	20.500	19.900	17.800
<i>waarvan</i>	geweld tegen personen (incl. seksueel geweld)	40.900	44.800	50.000	52.700	54.500	58.600
	<i>% geweld</i>	<i>16,3 %</i>	<i>16,6 %</i>	<i>18,4 %</i>	<i>19,9 %</i>	<i>20,4 %</i>	<i>21,6 %</i>
	<i>waarvan</i> diefstal met geweld	6.200	5.900	6.100	5.600	4.900	5.000
	vernieling en openbare orde	37.000	39.600	42.900	44.700	46.000	48.400
	<i>waarvan</i> openlijke geweldpleging	10.500	11.300	12.700	14.100	14.900	16.100
	vermogensdelicten	70.800	72.800	72.700	69.800	69.900	68.300
	drugsdelicten (Opiumwet)	15.300	16.900	21.100	19.600	19.700	18.800
	<i>waarvan</i> harddrugs	9.600	10.600	12.300	10.400	10.400	9.800
	<i>waarvan</i> softdrugs	6.100	6.800	9.400	9.900	10.100	9.400
	wapens en munitie	6.200	6.900	7.000	6.600	6.300	6.100
	verkeersmisdrijven (Wegenverkeerswet)	50.300	55.800	47.300	48.700	49.800	52.800
	<i>waarvan</i> rijden onder invloed	38.700	42.900	33.700	35.000	36.100	38.500
Uitstroom in eerste aanleg		247.400	276.200	269.200	262.300	267.600	251.900
<i>waarvan</i>	afdoeningen OM (excl. dagv.),	117.900	127.500	122.800	116.900	121.000	113.100
	<i>waarvan</i> overdracht naar buitenland	220	170	160	200	200	290
	<i>waarvan</i> onvoorwaardelijk sepot	28.000	26.300	26.900	26.000	27.500	27.300
	<i>% onvoorwaardelijk sepot</i>	<i>11,2 %</i>	<i>9,7 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>9,9 %</i>	<i>10,2 %</i>	<i>10,1 %</i>
	<i>waarvan</i> administratief sepot	3.200	3.000	3.000	2.600	2.500	2.400
	<i>waarvan</i> technisch sepot	14.100	13.200	13.900	13.600	14.200	14.600
	<i>waarvan</i> beleidssepot	10.700	10.000	10.100	9.800	10.800	10.300
	transactie en voorwaardelijk sepot	75.300	87.300	81.600	78.600	81.700	73.800
	<i>waarvan</i> geldsom	59.300	68.100	60.800	56.100	54.200	49.100
	<i>waarvan</i> overige transacties (w.o. OM-taakstraf)	13.200	15.900	17.200	18.000	22.200	19.100
	<i>waarvan</i> voorwaardelijk sepot	2.800	3.300	3.600	4.600	5.300	5.700
	voegen (ter berechting of ad info)	14.400	13.900	14.100	12.100	11.700	11.700
<i>waarvan</i>	afdoeningen door de rechter	129.500	148.600	146.400	145.500	146.500	138.700
	<i>waarvan</i> meervoudige kamer (incl. economisch en militair)	15.300	15.900	16.700	14.900	13.100	13.000
	<i>waarvan</i> politierechter (incl. economisch en militair)	103.900	121.700	117.700	118.300	120.500	112.400
	kinderrechter	10.200	11.100	12.100	12.300	13.000	13.300
interventiepercentage		88 %	89 %	89 %	89 %	88 %	88 %
	aantal interventies	192.000	221.100	215.100	211.800	216.000	197.500
Doorloopnelheid	eerste verhoor – afdoening (gem. in dagen)	205	195	176	180	182	178
	afgedaan binnen 6mnd na eerste verhoor	58 %	59 %	62 %	62 %	61 %	61 %
	eerste verhoor – instroom (gem. in dagen)	55	52	51	52	51	53
	instroom – 1e beoordeling (gem. in dagen)	45	35	34	35	32	35
	1e beoordeling binnen 2mnd na instroom (norm: 80 %)	78 %	83 %	83 %	84 %	84 %	82 %
	instroom – zittingsgereed	57	54	53	58	57	62
	<i>waarvan</i> meervoudige kamer	97	93	85	96	98	102
	<i>waarvan</i> enkelvoudige kamer (incl. kinderrechter)	53	50	49	54	54	58
	zittingsgereed – eerste zitting	107	107	96	98	102	99
	<i>waarvan</i> meervoudige kamer	60	60	60	65	68	70
	<i>waarvan</i> enkelvoudige kamer (incl. kinderrechter)	113	112	101	102	105	102
	eerste zitting – eindvonnis	31	29	24	22	23	27
	<i>waarvan</i> meervoudige kamer	72	72	63	70	72	78
	<i>waarvan</i> enkelvoudige kamer (incl. kinderrechter)	26	24	19	17	19	22
	eindvonnis – vrijgeven executie	46	40	33	30	29	31
	eindvonnis – rm accoord	26	20	16	18	17	17
	rm accoord – vrijgeven executie	22	23	18	14	14	16
Werkvoorraad	te beoordelen	31.100	28.100	28.000	27.600	25.900	34.600
	op zitting te behandelen	52.500	47.500	47.400	48.600	46.500	52.900

Jeugdzaken	interventiepercentage	86,2 %	88,9 %	89,5 %	89,4 %	89,9 %	89,0 %
	aantal interventies	20.600	22.600	23.800	25.200	27.300	27.700
	% afdoeningen binnen 6mnd na eerste verhoor	55,6 %	63,2 %	71,0 %	71,0 %	72,5 %	73,2 %
	Kalsbeeknormen						
	politie	46,8 %	55,7 %	66,3 %	70,6 %	74,0 %	73,6 %
	OM	49,7 %	65,2 %	73,1 %	75,1 %	78,7 %	76,9 %
	ZM	39,7 %	48,9 %	59,8 %	57,5 %	58,9 %	56,9 %
HOGER BEROEP (RESSORTSPARKETTEN)		2002	2003	2004	2005	2006	2007
Instroom rechtbankappellen		13.000	15.900	17.200	16.100	16.300	15.700
<i>waarvan</i>	jeugdzaken	500	800	800	900	1.000	1.000
	ontnemingszaken	400	500	700	700	900	800
	klachten art. 12 Sv.	1.500	1.600	1.800	2.000	2.300	2.200
Uitstroom		12.800	16.600	18.100	18.700	18.300	16.100
KANTONSTRAFZAKEN		2002	2003	2004	2005	2006	2007
Instroom in eerste aanleg		217.700	278.700	313.000	286.800	270.000	263.800
<i>waarvan</i>	Verkeersovertradingen	68.500	90.900	91.300	68.100	68.700	84.600
	Motorrijtuigenverzekering (WAM)	41.500	41.600	49.200	51.400	52.800	45.500
	Plaatselijke verordeningen (w.o. APV)	47.700	61.300	73.000	60.900	57.700	53.800
	Openbaar vervoer (Wet personenvervoer)	16.200	23.700	31.900	26.300	19.900	19.300
	Wetboek van (militair) Strafrecht	11.400	14.300	16.300	34.700	36.100	30.800
	Vreemdelingenwet / -besluit	3.300	5.800	6.000	4.800	3.700	1.200
	Leerplichtwet	3.800	3.700	4.800	5.400	5.900	6.900
Uitstroom in eerste aanleg		187.600	255.500	307.200	286.400	287.600	261.800
<i>waarvan</i>	afdoeningen OM (excl. dagv.)	83.300	124.600	138.000	124.500	112.500	104.800
	<i>waarvan</i> overdracht naar buitenland	10	10	10		20	30
	<i>waarvan</i> onvoorwaardelijk sepot	29.900	44.900	45.700	44.200	42.300	36.700
	% onvoorwaardelijk sepot	14,8 %	16,8 %	14,5 %	15,0 %	15,1 %	13,4 %
	transactie en voorwaardelijk sepot	37.700	50.400	56.200	50.300	50.900	53.000
	<i>waarvan</i> geldsom	36.900	48.900	54.800	49.100	49.500	51.400
	<i>waarvan</i> 18d0.02 Tcfo), (%)54(onvoorwaa21(282(overige00)T4:ingen)54(O)-21(07751(13,4)54(00)TJ5.775 0 Td(42.3)-299)-21(00)TJ5.817 0 Td(53)-						

Colofon

Dit is een uitgave van:
Openbaar Ministerie
Afdeling Communicatie
Postbus 20305
2500 EH Den Haag

Ontwerp en opmaak:
VormVijf, Den Haag

Druk:
Ando bv, Den Haag

april 2008
www.om.nl